

Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa kujawsko-pomorskiego
Etap wojewódzki – 23 marca 2024 r.

Model odpowiedzi

Zadanie 1.

Przykładowe odpowiedzi za 4 p.:

- Podmiot liryczny w wierszu zwraca uwagę na wartość słowa, a Zbyszko ślubował Danuśce, że zawiesi nad gospodą w Krakowie kartę sławiącą jej wdzięki,
- Podmiot liryczny informuje o konieczności dotrzymania danego słowa tak, jak to zrobił Zbyszko, obiecując Danuśce, że rzuci do jej stóp kilka pawich czubów krzyżackich,
- Podmiot liryczny w wierszu mówi o zachowaniach honorowych, które często wymagają poświęceń. W *Krzyżakach* taką postawę reprezentuje Jurand, który spełnił warunki *Krzyżaków*, uwolnił jeńców, a sam stanął bez broni pod ich siedzibą, za co spotkały go tortury i cierpienie.
- oraz inne poprawne odpowiedzi.

4 punkty – za odwołanie do wiersza i przywołanie konkretnych przykładów z *Krzyżaków*

3 punkty – za odwołanie do wiersza i uogólnione porównanie do *Krzyżaków*, bez przywołania konkretnych sytuacji z utworu

2 punkty – za odwołanie do wiersza **lub** do *Krzyżaków*

1 punkt – za próbę odpowiedzi

0 punktów – brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź.

Zadanie 2.

- a) Imiesłów: Naśmiawszy / naśmiawszy się – imiesłów przysłówkowy uprzedni
- b) Zaimek osobowy: nam lub nas
- c) Zaimek dzierżawczy: naszym
- d) Rzeczownik w bierniku: mieszek

3p – za udzielenie czterech poprawnych odpowiedzi

2p – za udzielenie trzech poprawnych odpowiedzi

1p – za udzielenie dwóch poprawnych odpowiedzi

0p – za udzielenie mniej niż dwóch poprawnych odpowiedzi

Zadanie 3.

Przykładowe informacje:

- wnuczka Stolnika Horeszki,
- córka Ewy Horeszkówny,
- mieszkanka Soplicowa, będąca pod opieką Sędziego,
- pochodzi z rodu magnackiego,
- młoda, szczerza dziewczyna,
- wychowywana przez Telimenę/ Telimena została zatrudniona jako jej guwernantka, ale nie wywiązywała wystarczająco się z tej roli,
- nie chciała być bezczynna/ zajmowała się drobiem i ogrodem,
- nad jej losami czuwał Jacek Soplica, który opłacał jej wychowanie w Soplicowie,
- lub inne informacje zgodne z treścią utworu.

4p – za podanie 5 poprawnych informacji i zachowanie formy notatki encyklopedycznej

3p – za podanie 4 poprawnych odpowiedzi i zachowanie formy notatki encyklopedycznej

2p – za podanie 3 poprawnych odpowiedzi i zachowanie formy notatki encyklopedycznej

1p – za podanie 2 poprawnych odpowiedzi i zachowanie formy notatki encyklopedycznej

0p – za podanie mniej niż 2 poprawnych odpowiedzi lub niezachowanie formy notatki encyklopedycznej, np. przewaga charakterystyki.

Zadanie 4.

Przykładowe odpowiedzi

W utworze Mirona Białoszewskiego i w przytoczonym fragmencie występują krótkie zdania, równoważniki zdań, bezosobowe formy, wyrazy dźwiękonaśladowcze, brak jest orzeczeń. Wszystkie te zabiegi mają podkreślić tempo i dramatyzm rozgrywających się wydarzeń, lecących bomb, ucieczek do schronów, czyli piwnic, zagrożenia życia.

Narrator pierwszoosobowy jest uczestnikiem wydarzeń i poprzez dynamiczny język oddaje rzeczywistość powstania warszawskiego. (1 p.)

3 punkty – za określenie cech języka, pokazanie elementów świata przedstawionego i scharakteryzowanie narratora fragmentu.

2 punkty – za określenie **jednej** cechy języka **i** pokazanie elementów świata przedstawionego w utworze **lub** scharakteryzowanie narratora fragmentu.

1 punkt – określenie cech języka **lub** wskazanie elementów świata przedstawionego **lub** scharakteryzowanie narratora fragmentu.

0 punktów – brak lub niepoprawna odpowiedź.

Zasady oceniania za CKE

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. – Wszystkie pozostałe elementy polecenia i wszystkie wymagane punkty planu wypowiedzi zostały uwzględnione. – Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. – Nieuwzględniony jeden element polecenia ORAZ/LUB punkt planu (inny niż forma). ORAZ/LUB – W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO – Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa,

- argumenty są poparte właściwymi przykładami,
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument–kontrargument.

Zasady oceniania rozwiązań zadań

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Pogłębiona argumentacja. – Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. – Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. – Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. – Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Podjęta próba argumentowania. – Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie było.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). – Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dopuszczalne 2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie;
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu;
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli;
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. – Graficznie wyodrębnione akapity. – Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. – Graficznie wyodrębnione akapity. – Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> – Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. – Dopuszczalna 1 usterka w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu.
1 pkt	Dopuszczalne 2–3 usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych

- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Zasady oceniania rozwiązań zadań

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą. Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> – zróżnicowana składnia – zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, egzaminator przyzna 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne.
1 pkt	3–4 błędy ortograficzne.
0 pkt	5 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Kryteria oceniania na podstawie wytycznych CKE.